

Hensyn til deres Indtrædelse, men de forekomme mig ikke sandsynlige. Der er Intet, der har lidt mere ved, hvad der er foregaaet i Sommer, end den skandinaviske Idee, der er ikke Noget, der ligger mere nede under de nuværende Forhold, efter Alts, hvad der foresligger, end hvad der knytter sig til den. Mellem alle de Forhaabninger, der ere svundne, er ogsaa Tanken om en Samvirken mellem de Riger, for hvem det maatte ligge nærmest at samvirke. I denne Retning — det troer jeg, jeg er fuldstændig berettiget til at sige med Hensyn til den — ere vi nu desværre længere tilbage end nogenfinde, saaledes som Forholdene, som Stemmningen i Danmark og i Modsætning til den i de to andre Lande paa den anden Side Sundet har udviklet sig i Sommer. Man taler undertiden om andre Muligheder, og jeg kunde vel ogsaa tænke mig dem. Man sigter navnlig derved til en europæisk Fœderation, i alt Fald et Forbund mellem de mindre Stater. Man kan tale om den Slags Ideer, men det er kun Ideer; nogen praktisk Mulighed, nogen Virkelighed have de neppe, i alt Fald ikke i Diebliffet. Naar jeg seer paa de virkelige Forhold, er jeg idetmindste for mit Bedkommende ikke istand til at see, hvad Udbytte vi have, der svarer til de overordentlig store Udgifter til Hær og Flaade. Naar vi nærmere komme ind paa at forhandle denne Sag, naar Hærloven i sin Tid foreligger til Revision, saa troer jeg ikke, at Meningsforskjellen vil være saa stor, skjøndt der for Diebliffet synes at være meget deelte Meninger om denne Sag mellem de forskjellige Sider. Jeg troer, at der i alt Fald vil være Mulighed for, at de, der som vi især holde paa Nedsettelsen af disse Udgifter, og de, der i Modsætning dertil lægge stærk Vægt paa vort Hærvæsens Udvikling, kunne forenes. Fra de Sidstes Side, fra deres Side, der, som sagt, lægge Vægt paa Hærvæsenets Udvikling, tales der navnlig om Opdragelsen i Skolerne, om en større Udvikling af Almeenvæbningen; men jeg troer, at naar vi Andre, som holde paa

Udgifternes Nedsettelse, skulle undersøge, hvorledes man kan komme til en Nedsettelse, maatte vi netop gaae denne samme Vej; vi maatte — ikke mindst efter de sidste Maaaneders Historie — gaae til Almeenvæbningen, en Vej, der jo allerede er anvist ved Hærloven, det er jo kun at fortsætte den deri anviste Retning. Jeg troer saaledes ikke, at det er fuldstændig umuligt, at, hvor forskjellige end de Anskuelser tilsyneladende ere, man nærer, man dog heri kan komme til Enighed. Det er kun denne ganske almindelige Hensigtstilling, jeg ønsker at gjøre; thi naar jeg seer specielt paa Finantslovens Budget, er jeg ganske vist ikke istand til at see, hvorledes man, staaende paa Hærlovens Grund, skulde kunne gjøre nogen væsentlig Nedsettelse i de militære Udgifter. Jeg seer enkelte, som jeg er overbevist om, at Finantsudvalget vil kunne stryge; jeg seer saaledes til min store Forbauselse i de store Summer, som forlanges, disse 271,500 Rd. til Reparationer i Flaaden, at der heri er Udgifter til Træskibe, endog meget betydelige; jeg seer saaledes Hovedreparationen til Fregatten „Sjælland“ paa 26,550 Rd. Jeg troede dog, at vi vare over den Tid, da saadanne Forlangender skulde stilles; jeg haaber, at det er et af de maaafsee flere Punkter, som Finantsudvalget vil tage under ganske speciel Overveielse.

J. J. Christensen: Saavidt min Erfaring til Folkestemningen strækker sig, kan jeg ikke Andet end give det ærede Medlem, der sidst havde Ordet, fuldkommen Ret i, at den i høieste Maaade billiger Regjeringens politiske Holdning ligeoverfor de udenlandske Begivenheder, og endvidere maa jeg give det ærede Medlem Ret i, at Folkestemningen, saavidt jeg har haft Leilighed til at hende den, er gaaet saa temmelig — efter de sidste Begivenheder — i Retning af Sparommelighed paa Forsvarsomraadet, i Retning af Indskrænkning af Udgifterne til vort Forsvarsvæsen, og denne Tanke har jeg erfaret har ikke alene